

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P5899

[Total No. of Pages : 4

[6142]-519

T.Y. B.Com.

ADVANCED BANKING AND FINANCE

356 (B) : Banking Law and Practices in India - I

(2019 Pattern) (Semester - V) (Credit System) (Special Paper - III)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers must be to the point.*
- 4) *Answers must be with reference to the relevant sections of the Act concerned.*

Q1) A) Fill in the blanks (any Five). [5]

- i) The Banking Regulation Act came into effect from _____.
 - a) 16th March 1949
 - b) 10th March 1949
 - c) 12th March 1950
 - d) 6th March 1950
- ii) Who is a drawee of a cheque?
 - a) Account holder
 - b) The person who receives the money mentioned in the cheque
 - c) Indorser
 - d) The drawer's bank
- iii) Punishment for dishonor of a cheque as under section 138 of the Negotiable Instruments Act, 1881 is
 - a) Upto 2 years jail
 - b) Fine to the tune of double the amount of cheque
 - c) (a) and (b) both
 - d) Neither (a) nor (b)
- iv) Banking Ombudsman means any person appointed under clause _____ the Banking Ombudsman Scheme, 2006
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 5
 - d) 6

P.T.O.

- v) Who among the following could be a banking ombudsman?
 - a) Officer of the RBI of the rank of Chief General Manager
 - b) Officer of the RBI of the rank of General Manager
 - c) Deputy Governor, RBI in charge of the department implementing the scheme
 - d) Either (a) or (b)
- vi) A creditor in whose favour security interest is created is called
 - a) Mortgator
 - b) Pawnor
 - c) Bailor
 - d) Secured creditor

- B) Match the following : [5]
- | | |
|--|------------------------------|
| i) Banking Regulation (Amendment) Act, | a) Bill of Exchange |
| ii) Financial Information of a person as on a certain date | b) 2016 |
| iii) Promissory Note | c) September 2020 |
| iv) Cheque | d) Financial Position |
| v) Insolvency and Bankruptcy code | e) Unconditional Undertaking |

Q2) Short Notes (Any 2): [10]

- a) Restrictions on loans and advances as under section 20 of the Banking Regulation Act, 1949.
- b) Complaint as under the Banking Ombudsman Scheme, 2006.
- c) Financial Information as under section 5(13) of the Insolvency and Bankruptcy Code, 2016.
- d) Difference between features of cheque and bill of exchange.

Q3) a) Explain in detail the power of the RBI pertaining to inspection of Banking Companies as under section 35 of the Banking Regulation Act, 1949. [8]

- b) Explain in detail the following provisions of the Negotiable Instruments Act, 1881. [7]
 - i) Holder
 - ii) Negotiable Instrument

Q4) a) Explain the fast track corporate insolvency resolution process with reference to [8]

- i) Time period for its completion (Section 56)
- ii) Manner of initiating the resolution (Section 57)
- b) What is the procedure for filing a complaint under the Banking Ombudsman Scheme, 2006. [7]



Total No. of Questions : 4]

P5899

[6142]-519

T.Y. B.Com.

ADVANCED BANKING AND FINANCE

356 (B) : Banking Law and Practices in India - I

(2019 Pattern) (Semester - V) (Credit System) (Special Paper - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे मुद्देसुद व संबंधित कायद्यातील योग्य त्या कलमांना अनुसरून द्यावीत.
 - 4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

- प्र.1) अ) योग्य तो पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]**
- i) बँकिंग नियमन कायदा पासून अंमलात आला.
अ) 16 मार्च 1949 ब) 10 मार्च 1949
क) 12 मार्च 1950 ड) 6 मार्च 1950
 - ii) धनादेशातील आदेशिती कोण असतो?
अ) खातेधारक ब) धनादेशातील रक्कम ज्यास देयक आहे तो
क) पृष्ठांकिती ड) आदेशकाची बँक
 - iii) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा, 1881 कलम 138 अंतर्गत धनादेशाच्या अनादराची शिक्षा किती आहे?
अ) दोन वर्षा पर्यंतचा कारावास ब) धनादेशाच्या रकमेच्या दुप्पट रकमेचा दंड
क) (अ) आणि (ब) दोन्ही ड) (अ) आणि (ब) दोन्ही नाही
 - iv) बँकिंग लोकपाल योजना, 2006 कलम अंतर्गत नियुक्त केलेल्या व्यक्तिस बँकिंग लोकपाल असे म्हणतात.
अ) 3 ब) 4
क) 5 ड) 6
 - v) खालीलपैकी कोणती व्यक्ती बँकिंग लोकपाल होऊ शकते?
अ) भारतीय रिझर्व बँकेच्या प्रमुख जनरल व्यवस्थापक पातळीचा अधिकारी
ब) भारतीय रिझर्व बँकेचा साधारण व्यवस्थापक पातळीचा अधिकारी
क) सदर योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या विभागाचा भारतीय रिझर्व बँकेचा डेप्युटी गव्हर्नर
ड) (अ) किंवा (ब)
 - vi) जी व्यक्ती ज्याच्या पक्षात रोख्यातील हितसंबंध निर्माण करण्यात आले आहेत.
अ) तारणकर्ता ब) गहाणकर्ता
क) बेलर ड) सुरक्षित धनको

- ब) जोड्या जुळवा. [5]
- | | |
|---|-------------------|
| i) बँकिंग नियमन (सुधारणा) कायदा | अ) विनिमयपत्र |
| ii) एका विशिष्ट तारखेस व्यक्तीची वित्तीय माहिती | ब) 2016 |
| iii) वचनचिठ्ठी | क) सप्टेंबर 2020 |
| iv) धनादेश | ड) वित्तीय स्थिती |
| v) दिवाळखोरी आणि नादारी संहिता | इ) विनाअट हमी |

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) बँकिंग नियमन कायदा, 1949 कलम 20 अंतर्गत असलेल्या कर्ज व अग्रिमांवरील निर्बंधे
- ब) बँकिंग लोकपाल योजना, 2006 अंतर्गत 'तक्रार'
- क) दिवाळखोरी आणि नादारी संहिता, 2016 कलम 5(13) नुसार वित्तीय माहिती
- ड) धनादेश व विनिमय पत्र यांमधील वैशिष्ट्यांच्या आधारावर फरक.

प्र.3) अ) बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या कलम 35 च्यानुसार बँकिंग कंपन्यांच्या तपासणी संदर्भातील भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे सामर्थ्य स्पष्ट करा. [8]

- ब) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा, 1881 खालील बाबींसदर्भातील तरतुदी स्पष्ट करा. [7]
- i) धारक
- ii) चलनक्षम दस्तऐवज

प्र.4) अ) उद्योगसंस्थांच्या दिवाळखोरीच्या जलदगती निराकारणाची प्रक्रिया खालील कलमांतील तरतुदींना अनुसरून स्पष्ट करा. [8]

- i) सदर प्रक्रिया पूर्ण करण्याचा कालावधी (कलम 56)
- ii) निराकारणाची सुरुवात करण्याची पद्धत (कलम 57)
- ब) बँकिंग लोकपाल योजना 2006 अंतर्गत तक्रार दाखल करण्याची पद्धती काय आहे? [7]

